

θέτε να γλυτώσατε απ' τον κακούργο άφτό, και να περνατε με Νεραίδες κάτου εκεί στου Βάχχου τα πηγύλουσα λημέρια. Μίσα ο πατέρας σας μου λείπει τὸ θέλει. Μά γερωτάκι καθώς είναι και πιομένος, λές σαν πουλι σε ζόβεργα πιασμένο απ' τή φτεροϋγα δέν ξεκολνάει απ' τήν κανάτα. "Μά έλα, έσύ "σαι παλικάρι, γλύτωσε μαζί μου, έλα να βρεις τὸ Βάχχο τὸν παλιό σου φίλο, ποῦ 'ναι ξεφάντωμα, όχι Κύκλωπας!

ΧΟΡΟΣ

"Ω γιά στά χείλια σου! "Αχ και να δούμε τέτια μέρα! να γλυτώσουμε απ' άφτόν τὸ θεομπαιχτή Κύκλωπα! Κατακαχημένη τάπα! π' άχ καιρό σε κυνηγούσα και δε σ' έβρισκα.

ΔΥΣΣΕΑΣ

"Ακου λοιπόν πὼς θα τὸν τιμωρήσω εγὼ τὸ σκύλο και πὼς θα σωθεις κι' εσύ μαζί μου απ' τή σκλαβιά.

ΧΟΡΟΣ

Λέγε, τί κάλια τ'έχω εγὼ ν' ακούσω ψόφησε, παρα μπουζούκι να βαροῦν σφυραϊίκο.

ΔΥΣΣΕΑΣ

'Απ' τὸ μεθύσι τώρα ο Κύκλωπας θέλει να πάει στ' άδέρφια του με τὰ παιχνίδια.

ΧΟΡΟΣ

Μπήκα. Στο λόγγο θές νάν τὸν ξεμοναχιάσεις και νάν τὸν σφάζεις ἢ νάν τὸν γκρεμίσεις κάτου στα κατσάβραχα.

ΔΥΣΣΕΑΣ

Τίποτα. 'Εγὼ 'χω κάτι τεχνικό στο νῦ μου.

ΧΟΡΟΣ

Σάν τί; Τὸ ξέρουμε μαθές καιρό πὼς τ'έχεις τετρακόσα.

ΔΥΣΣΕΑΣ

Νά, θάν τὸν ἐμποδίσω εγὼ να βγει, και θάν τὸ πὼ πὼς κρέμας τέτια θησαυρὸ να δώσει σ' άλλους, μόν πίνοντάς το να γλεντάει μονάχος. Και μιά τὸν πιάσει τὸ κρασί και πέσει σ' ὕπνο, έχει μιά κλάρα έλιζς μέσ' στη σπηλιά, ποῦ θα τήν μεταρῶσω με τὸ λάζο μου στην άκρη άκρη, κι' έτσι θενά τή χώσω στη φωτιά. Κι' έπειτα σαν τή δῶ καλά καμένη, τήν παίρνω και κατάρμεσα στο μάτι τὸ τή μπήγω, και με τὸ κάψιμο τοῦ χύνω εγὼ τὸ φῶς. Πὼς σαν κολνάς καράβι, με διπλό λουρί τὸ λάμνεις τὸ τρυπάνι, έτσι θα στρίψω τὸ δαβλὸ μέσα στου Κύκλωπα τὸ φῶς, και λιῶμα θάν τοῦ κάνω τὸ μαβράδι.

ΧΟΡΟΣ

'Ωχού μου ὠχού και δε βαστιέμαι, πῶ να λωλαθῶ!

ΔΥΣΣΕΑΣ

Τότ' ὄλοι μας—εσύ κι' ὁ γέρος κι' οί συντρόφοι—μπκίνουμε μέσα στο τρεχαντήρι έφτύς, και δρόμο με διπλὰ κουπιὰ.

ΧΟΡΟΣ

Μά πές μου, θα μ' άφίσεις τὸ δαβλὸ να πιάσω μιά σταλιά κι' εγὼ, πές έτσι σα λαμπάδα! Τί θέλω νάν τοῦ φάω κι' εγὼ τὸ μάτι.

ΔΥΣΣΕΑΣ

Κοντὰ στη γνώση. Είναι βαρὺς μαθές, και πρέπει να βοηθήσεις.

ΧΟΡΟΣ

"Εννια σου! 'Εγὼ εκατὸ άμαξιῶν γομάρι σου σηκώνω σαν είναι σα σφηκιὰ να σκάψουμε τοῦ σκυλο-Κύκλωπα τὸ μάτι.

ΔΥΣΣΕΑΣ

Τώρα λοιπόν σωπή—τὸ ξέρεις πὼς θάν τοῦ τή φτιάξουμε—και σαν προστάξω, άμέσως δε λείπει ο άρχηγός.

ΧΟΡΟΣ

ΓΥΡΟΣ

Πιὸς μας πρώτος, παιδιά, πὼς κατόπι τὸ μοχλὸ θα χουφτιάσει σφιχτά, και σ' άχόρταγου δράκου τὸ μάτι θάν τὸν χῶσει μπηχιά;

(*'Ακούγεται τραγοῦδι*).

ΑΝΑΓΥΡΟΣ

Σόπα σόπα, τί να! μεθυσμένος βγαίνει τώρα απ' τήν κούφια σπηλιά, και γκαρῦστρα σαν Πλάκας άηθόνι γλυκοχύνει λαλιά.

ΚΥΚΛΩΠΑΣ (έρχεται τραγουδῶντας).

ΓΥΡΟΣ

"Ωχου δε φέξει δε φέξει! "Η βάρκα τής κοιλιάς μου γιομιστή με κρασί πολὺ και σάρκα τρίζει τρίζει ποῦ λές θα σμισεῖ.

Μά δεξιὰ ζερβά μ' ὁ γέρω, τί με μέλει; τραγοῦδῶ, κι' ἴουα ὡς δέκα μίλια παίρνω, τί μου μπήκε τ' άδέρφια να δῶ. Μά να πῶς τ' άσπί σου, ξένε, φέρε, φέρ' το μου, καημένη.

ΧΟΡΟΣ

ΑΝΑΓΥΡΟΣ

Τώρα δ' ἄνοῦς του ταξιδέβει μ' ὕπερο ὀρθάνοιχτο παννί· μπάτης λές τὸν χαϊδέβει ποῦ δροοίζει γλυκιὰ βραδινή. Μά δέν ξέρει σαν τί ζάλη, τί φοουτροῦνα σκιαχτερή, σ' άχερένιο του κεφάλι θα ξεπαῖσει με κρότο βαρύ.

"Ελα σπαῶς τὸν, σπαῶχνε, άχτρα, ὡς να τσικιστε. στήν ξέρα.

ΔΥΣΣΕΑΣ

Κύρ Κύκλωπα, άκου. Γιατί τὸν ξέρω εγὼ τὸ Βάχχο ποῦ σοῦδωκα να πιεις.

ΚΥΚΛΩΠΑΣ

Και τί'ελογής θεὸ μ'εξ τόνε λές τὸ Βάχχο σου;

ΔΥΣΣΕΑΣ

Τραχὸ θεὸ, ποῦ μ'εξ χαρίζει καλοπέρμεση.

ΚΥΚΛΩΠΑΣ

'Αλήθεια. Νά, κι' έμενα με γλυκαίνει τάν τὸν ρέθουμαι. (*Ρέβεται*).

ΔΥΣΣΕΑΣ

"Έτσι ἴσα ἴσα. Ναί, ψυχὴ δε θα πειράζει.

(*Στάλλο φύλλο τελειώνει*)

"Ο θεὸς Ζαχαρίας είναι ξεμωρουδιασμένος" εἶπ' ο Πονηρόπουλος στο Λαδύπουλο.

"Όχι, φίλε μου, καθόλου είναι μονάχα ἰδιότροπος", απάντησ' ὁ τελευταίος. «Ξέρεις, έχει μισὸ εκατομμύριο».

Πέρασε καιρός κι' ο θεὸς Ζαχαρίας πέθανε κι' εἶταν θαμμένος πειά, κι' ο Πονηρόπουλος παρατήρησε στο Λαδύπουλο: «Βλέπω στις έφημερίδες πὼς ὁ ἰδιότροπός σου θεὸς άφησε ὄλη του τήν περιουσία σε φιλανθρωπικά κατστήματα».

"Ἰδιότροπος!» κάνει με θυμὸ εκείνος. «Δε λές πὼς εἶταν θεόκουτος και ξεμωραμένος γέρος!»

ΣΤΟ "ΝΟΥΜΑ."

(*Γιά τὸ γράμμα τοῦ Πάλλη και τήν έκδοση τοῦ «Κρασιού»*).

"Υστερα ποῦ γράφεις, πὼς τὸ γράμμα τοῦ Πάλλη είναι ψεύτικο και πλαστὸ και πὼς σε πλαστογράφους δέν αξίζει ν' άπαντάει κανείς, γιατί ζητᾶς να το δηλώσω κι' εγὼ; "Αλλ' άφοῦ τὸ θέλεις, αν και δέν έπηρεα δόλου τραγικά τὸ ζήτημα, σου δηλώνω πὼς ὄλα είναι ψέμματα και πὼς τὸ γράμμα ποῦ δημοσίεψεν ὁ Σουρῆς, είναι μιά πρόστυχη φάρσα και τίποτε περισσότερο. Και για τέτια φάρσα τὸ πῆραν ὄλοι ὄσοι τὸ διάβασαν.

"Ο Πάλλης δε μούκαμε δυστυχῶς τήν τιμὴ να βγάλῃ τὸ βιβλίο μου μ' έξοδά του. Κι αν μούκανε μιά τέτια τιμὴ βεβαιῶσου πὼς με μεγάλη μου εὐχαρίστηση θα τή δεχόμουνα και παντοῦ θα τή διαλαλοῦσα και στὶ βιβλίο μου απ' ὄξω θα τήν έγγραφα, γιατί μονάχ' από χαλασμένα κεφάλια μπορεῖ να θεωρηθῃ αὐτὸ για βριαιά. "Εκείνος ποῦ μ' έκατήχησε να γίνω δημοτικιστής, και πὼς πρέπει να γράψω στη ζωντανή τή γλώσσα ένα λαϊκὸ καθὼς τὸ «Κρασί» βιβλίο, είναι ο Καρκαβίτσας, κι' ἡ αντίληψή μου είναι πὼς ἡ γλώσσα ποῦ γράφω εἶν' αὐτὴ ποῦ μιλιέται. Εσένα σ' εγνώρισα σαν εχόντευσ να τελειῶση τοῦ βιβλίου μου τὸ τύπομα και τὸν Πάλλη τὸν πρωτογνώρισα, τρεῖς μῆνες άργότερα απ' τὸ μοναδικὸ του γράμμα ποῦ δημοσιεύτηκε γι' αὐτὸ στο «Νουμά».

"Αλλ' ὁ Σουρῆς με χολογιέται, γιατί και κανείς δέν τὸ διάβασε. Καρφι δε μού καίγεται για τήν κρίση του αὐτῆ. Με φτάνει πὼς τὸ διάβασαν οί καλύτεροι τοῦ τόπου μας οἰολόγοι, χημικοὶ και βιομήχανοι, ὕπλληλοι οί περισσότεροι τοῦ Δημοσίου, ποῦ δημοσιέψανε ενθουσιασμένες κρίσεις γ' αὐτὸ, και τὸ λένε «βιβλίον πρώτης τάξεως» «έργον μοναδικόν» «βιβλίον πολύτιμον» και γράφουνε πὼς «ὁ κάθε κτηματίας και οἰνοποιὸς εἰν' διαβάση αὐτὸ Κρασί» και ακολουθήση τὰς συμβουλὰς και οδηγίας ποῦ δίνει θα εμπορέση, χωρὶς να ρωτᾶ κανέναν ειδικὸ να κάμη κρασί τελειο».

Με φτάνει πὼς και αὐτὸ τὸ Ἐπίσημο Κράτος αναγνώρισε τήν αξία του κι' εἰσύστησε τή διδασχή του. Με φτάνει πὼς πουλήθηκε ὄσο λίγα έλληνικά βιβλία. Με φτάνει πὼς ὁ πολὺς Χασιώτης, τή γνώμη πῶχει στὸν πρόλογο «τοῦ Οἴνου» του, πὼς δηλ. ἐπιστημονικά βιβλία δέν είναι για τὸ λαὸ, τήν παρατήρησε φαίνεται, με τήν κρίση ποῦ δημοσίεψε για «Τὸ Κρασί» «τὸ πολύτιμον αὐτὸ βιβλίον». Και με φτάνει, πὼς ἔξόν απ' τοὺς γλωσσικούς ἀριστοκράτες, ὄλοι οί κτηματίηδες, οί νοικοκυραίοι, οί μπακαλιῆδες και οί οἰνοποιοί, ποῦ τὸ διάβασαν εἰμειναν εὐχαριστημένοι απ' αὐτὸ και τὸ καταλάβανε απ' τήν άρχή ὡς τὸ τέλος. Κι ὄλα αὐτὰ τὰ χρωστῶ στη γλώσσα ποῦ τ'έγραφα.

"Ο Σουρῆς ὄμως μ' ενδιαφέρει ναχῃ καλή ἰδέα μονάχα για τὸ κρασί ποῦ φικάνω. Και μ' εὐχαρίστησή μου έμαθα απ' τήν πεθερά του, πὼς σαν εἶταν ἄρρωστος, πολὺ ὠφελήθηκε από μερικὲς μποτίλιες παλιῦ κρασιῦ ποῦ τήν εἶχα φιλέψει».

Γιά σου

Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ